

Sodelovanje za korist vseh občanov

Ksenija Glažar
Foto: arhiv MOMS

Murska Sobota je pobratena s šestimi mesti, s katerimi dobro sodelujemo na različnih področjih. Razvila so se tudi prijateljstva in sodelovanja med posameznimi društvi.

O načinu sodelovanja in skupnih projektih smo se pogovarjali z Vido Lukač iz kabineta župana, ki je med drugim zadolžena za mednarodno sodelovanje.

Z Ingolstadtom povezani od leta 1979

Dolgoletno partnerstvo nas veže z bavarskim mestom Ingolstadt, s katerim smo 30. marca 1979 podpisali listino o pobratenuju. To nemško mesto je tako postalo prvo pobrateno mesto Murske Sobote. Nemci so v 60. letih prejšnjega stoletja iskali delovno silo ter vzpostavili stik z našo enoto zavoda za zaposlovanje, sindikati in predstavniki mesta. Veliko ljudi iz naših krajev se je zaposlilo v tovarni Audi. Zaradi ekonomskih razlogov je pozneje prišlo do pobratenuja. Listino sta podpisala takratni predsednik skupščine Karel Sukič in dolgoletni župan Ingolstadta Peter Schnell, ki je bil župan kar pet mandatov oziroma trideset let. Schnell je leta 1999 postal častni občan Mestne občine Murska Sobota. Mursko Soboto je prvič obiskal leta 1973 in od takrat podrobno spremlja razvoj mesta. Nad mestom je po besedah Lukačeve vedno navdušen. V Ingolstadt od leta 1977 deluje slovensko kulturno in prosvetno društvo Lastovka, ki združuje tam živeče Slovence in njihove potomce.

Župan Aleksander Jevšek se je nedavno udeležil praznovanja 40. obletnice Slovenskega kulturno-prosvetnega društva Lastovka.

Murskosoboški dijaki so nastopili skupaj z učenci ingolstadtskih šol in vrstniki pobratenih mest Ingolstadta (madžarskega Györa, poljskega mesta Opole, italijanske Carrare in srbskega Kragujevca) v predstavi »Hot spot«, ki je bila uprizorjena tudi v Gledališču Park.

Med drugim na šoli organizirajo dodatni pouk slovenskega jezika, imajo folklorno skupino in se nasploh zelo veliko družijo.

Še danes zelo intenzivno sodelovanje

Sodelovanje z Ingolstadtom je bilo vedno raznoliko in je takšno še danes. V preteklosti so naši mladi tja odhajali na tabore in izmenjave ter tako spoznavali drugo kulturo in se družili z nemškimi vrstniki. Tamkajšnje mestne oblasti veliko poudarka dajejo sodelovanju mladih še danes. Mestna občina Murska Sobota je letos že šestič sodelovala v mednarodnem gledališko-plesnem projektu, ki je združil kar 80 mladih iz različnih pobratenih mest Ingolstadta. Dobre tri tedne so se mladi učili in družili v Nemčiji, zadnji teden pa so preživeli v Murski Soboti, kjer so v okviru praznovanja občinskega praznika s predstavo »Hot spot« nastopili tudi v Gledališču Park. Pred dvema letoma je Ingolstadt za širjenje evropske miselnosti in povezovanje pobratenih občin prejel celo odlikovanje Sveta Evrope. Listino o sodelovanju z Ingolstadtom je podpisala tudi glasbena šola. Letos so jih obiskali naši glasbeniki, prihodnje leto pa bodo mladi Nemci gostovali pri nas. Srednja zdravstvena šola sodeluje z ingolstadtsko kliniko, kjer naši dijaki opravljajo prakso. Zelo dobro z Ingolstadtom sodeluje Galerija Murska Sobota. V okviru 23. festivala »Der Oktober ist eine Frau« (Oktober je ženska), ki je posvečen ženskim umetnicam in ustvarjalcam, sta na povabilo mesta in njihove mestne galerije na letošnjem festivalu sodelovali tudi dve umetnici iz Murske Sobote: fotografinja Nataša Kos in kiparka Saša Bezjak. Sodelujejo tudi ribiška društva in likovna sekcija društva upokojeencev, pobuda za sodelovanje pa je prišla še od nemškega nogometnega in plavalnega društva ter od tabornikov.

Kako kaj gospodarstvo?

»Prizadevamo si tudi za gospodarsko sodelovanje. Župan Aleksander Jevšek je s tem namenom Ingolstadt že večkrat obiskal. Na našo pobudo je bila skupaj s takratno RRA Mura in Pomursko gospodarsko zbornico organizirana poslovna konferenca, na kateri so se predstavili naši in nemški podjetniki.« Mestna občina Murska Sobota od leta 1979 vsako drugo leto sodeluje na sejmu MIBA v Ingolstadt, kjer se predstavlja s turistično ponudbo mesta in regije (sodelovanje številnih gospodarskih družb, ki se ukvarjajo s turizmom in kulinariko, Terme 3000 turiste iz Ingolstadta gostijo že več kot 30 let).

Lastovka ima dobra krila

V novembru se je župan Aleksander Jevšek udeležil praznovanja 40. obletnice Slovenskega kulturno-prosvetnega društva Lastovka. Praznovanja se je udeležil tudi minister za zamejce in Slovence po svetu Gorazd Žmavc, ki je aktualnemu predsedniku za prispevek društva Lastovka pri ohranjanju slovenstva izročil tudi priznanje. Jevšek je izrazil veselje, da je vodenje društva prevzela mlada generacija, ki odlično skrbi, da slovenska beseda in pesem v Ingolstadt ne bosta izumrli.

S Paraćinom povezani še iz časov delovnih brigad

Leta 1979 so se na vlaku bratstva in enotnosti srečali takratno vodstvo skupščine občine Murske Sobote z vodstvom in predstavniki srbske občine Paraćin. Zaradi skupnih interesov je med dopisovanjem zrasla pobuda po tesnejšem sodelovanju in 5. oktobra 1979 je bila podpisana listina o pobratenuju. S Paraćinom je zelo povezan Nogometni klub Rakičan, saj organizirajo vsakoletno izmenjavo nogometnih ekip mlajših selekcij. Sodelovala so tudi dekleta iz našega odbojarskega kluba, srbske odbojkarice pa so obiskale naše. V Paraćinu vsako leto poteka zelo znan festival folklore, ki ga je že večkrat obiskala folklorna skupina Goska iz Satahovec, letos pa sta pri njih gostovala tudi cimbalist Andi Sobočan in pevka Dorina Gujt z naborom ljudskih pesmi. »Povezani smo tudi prek projektov in sodelovanja občinskih uprav. V preteklosti smo skupaj izvajali evropske projekte na področju svetovanja občinskih uprav glede plačil davkov in črnih gradenj ter v projektu, povezanem z uvajanjem v geografsko-informacijski sistem GIS,« pravi Lukačeva. Lani so paraćinskim gasilcem murskosoboški podarili nekdanjo gasilsko lestev.

Veliko potomcev živi v Bethlehemu

Leta 1996 se je Murska Sobota pobratila s pensilvanskim mestom Bethlehem. V Bethlehemu, kjer je dobro razvita železarska industrija, živi veliko potomcev izseljencev iz Prekmurja, ki so po prvi svetovni vojni boljše življenje odšli iskat čez veliko lužo. Ameriški profesor slovenskega porekla je raziskoval svoje korenine, kar ga je pripeljal do Prekmurja in Murske Sobote.

Podžupan Boštjan Berlak se je letos poleti v Ingolstadt udeležil srečanja desetih partnerskih mest in okrogle mize o sodelovanju partnerskih mest.

Ob obisku se je delegacija iz Podstrane v malem nogometu pomerila z ekipo občinske uprave in mestnih svetnikov.

Tam živeči Slovenci imajo tudi svoje društvo, ki se imenuje Združenje Bethlehem Murska Sobota, ki združuje vse Pomurce. Pobratenuje je bilo podpisano 8. junija 1996. »Američani nas sicer obiščejo, a zaradi razdalje le občasno,« dodaja Lukačeva. Letos novembra se je župan Jevšek odzval povabilu tega pobratenega mesta in se udeležil njihovega tradicionalnega praznovanja dneva dediščine. Ob tej priložnosti so si naši rojaki v Bethlehemu premierno ogledali – tokrat sinhroniziran v angleščino – dokumentarni film »Slovenci v Bethlehemu«, katerega avtorja sta Štefan Celec in Jože Glažar. Glažar je ob tej priložnosti opravil še dodatne raziskave o naših izseljencih. Jevška je sprejel tudi župan Robert Donchez, ki ima prav tako slovenske korenine. Strinjala sta se, da bi pobratenuje morali nadgraditi, zlasti z izmenjavo študentov. Z našimi rojaki odlično sodeluje evangeličanska skupnost iz Murske Sobote, ki vsako leto na izmenjavo pošlje dijake ali študente, obiskali so jih tudi s pevskimi zbori, v preteklosti pa so z eno izmed tamkajšnjih srednjih šol sodelovali tudi dijaki Gimnazije Murska Sobota. Ob povratku se je župan srečal tudi s slovensko skupnostjo v New Yorku.

S Podstrano in Turnovom povezani prek športa

Sodelovanje z dalmatinskim mestom Podstrana je zraslo iz prijateljskih izmenjav takratnih nogometnih klubov iz Podstrane in Rakičana. Sodelovanje je intenzivno tudi na področju turizma. Sporazum o sodelovanju je bil podpisan 27. januarja 2000. Predstavniki Podstrane v Mursko Soboto prihajajo vsako leto marca v času dnevov dalmatinske kuhinje in glasbe, ki ga tradicionalno gosti hotel Diana. Letos so podstranski kuharji pripravili izvrstne dalmatinske jedi, za vzdušje pa sta poskrbeli klapi Praska in Porat. Ob letošnjem obisku sta se ekipi Podstrane ter svetnikov in sodelavcev Mestne občine Murska

Sobota pomerili v nogometu. Leta 2005 je na pobudo mesta Turnov in slovenskega veleposlaništva v Pragi nastalo partnerstvo z mestom v t. i. češkem raju. Pozneje se je razvilo sodelovanje na kulturnem in športnem področju. Sporazum o partnerstvu je bil podpisan 16. junija 2005.

Projektno sodelovanje s Körmendom

Pred petimi leti je na podlagi večletnega dobrega sodelovanja pri različnih projektih (3 Parki/ 3 Park in City Cooperation) bila izražena želja po krepitvi in širitvi sodelovanja z madžarskim Körmendom. Listina o partnerskem sodelovanju z mestno občino Körmend je bila podpisana 22. junija 2012. S Körmendom se prijavljamo na skupne evropske projekte.

Kakšne so koristi?

»Mestna občina Murska Sobota povabi predstavnike partnerskih mest na srečanje v Mursko Soboto vsako leto v času Festivala Soboški dnevi. Ob tem jim predstavimo razvojne projekte, izmenjamo si primere dobrih praks in povežemo institucije. Želimo si tesnejšega sodelovanja tudi na gospodarskem področju,« pravi Lukačeva. »Želimo si, da imajo od sodelovanja s pobratenimi mesti koristi naše občanke in občani, zlasti mladi,« še izpostavi. »Razlogi za sodelovanje danes so nekoliko drugačni kot pred štirimi desetletji, toda prijateljstvo, ki je ob tem raslo in se krepilo, ostaja,« je ob obisku Ingolstadta letos jeseni povedal župan Jevšek.

Pobratena oziroma partnerska mesta Murske Sobote:

1. Ingolstadt, Nemčija (od leta 1979)
2. Paraćin, Srbija (od leta 1979)
3. Bethlehem, Pensilvanija, ZDA (od leta 1996)
4. Podstrana, Hrvaška (od leta 2000)
5. Turnov, Češka (od leta 2005)
6. Körmend, Madžarska, (od leta 2012)